

El cas Pujol, a les portes del judici: les claus de vuit anys d'investigació

El jutge José de la Mata tanca finalment la instrucció i proposa jutjar l'expresident i tota la seva família pels delictes d'organització criminal, blanqueig de capitals, frau fiscal i falsedat documental

Jordi Pujol i Marta Ferrusola, entrant a l'Audiència Nacional a declarar | ACN

De família intocable a família imputada i ara ja, finalment, a les portes d'un judici que encara trigarà però que ja és més a prop.

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/206006/audiencia/nacional/jutjara/pujol/organitzacio/criminal/li/derada/expresident>) El 25 de juliol de 2014 un terratrèmol sacsejava la política catalana. En un comunicat de dues pàgines, Jordi Pujol, aleshores Molt Honorable, revelava l'existència d'una suposada herència del pare, Florenci Pujol, sense regularitzar a l'estranger. Un terratrèmol per "la deixa" arribava amb Oriol Pujol ja imputat pel cas de les ITV i portaria problemes judicials en cascada a la resta de fills del clan i inclús a Marta Ferrusola, la "mare superiora" (<https://www.naciodigital.cat/noticia/130688/marta/ferrusola/ordenava/moviments/diners/andorra/mare/superiora>) que movia diners en forma de "missals" als bancs andorrans.

Vuit anys ha durat la instrucció de la peça principal del cas Pujol, que esquitxa tota la família de l'expresident. El jutge José de la Mata va haver de demanar una pròrroga l'any passat de dos anys més per acabar de recollir tota la documentació i les proves necessàries per deixar el cas a punt pel judici. Dijous a la tarda, en ple escàndol pels negocis foscos de Joan Carles I, De la Mata va tancar la instrucció i va proposar jutjar Jordi Pujol, Marta Ferrusola, els set fills del matrimoni i una vintena més de persones per quatre delictes: organització criminal, blanqueig de capitals, frau

fiscal i falsedat documental.

En la resolució, de més de 500 pàgines, el jutge considera provat que els Pujol "van formar una organització criminal que, aprofitant la seva posició privilegiada d'ascendència en la vida política, social i econòmica catalana durant dècades, va acumular un patrimoni desmesurat directament relacionat amb rendiments econòmics derivats d'activitats corruptes". Tot i que s'ha acabat la instrucció, encara no hi ha data per al judici, i tenint en compte que cap dels acusats està en presó preventiva, encara pot passar temps fins que es concreti l'inici de la vista oral.

Repassem a continuació les claus de la instrucció del cas Pujol:

- Jordi Pujol, "la mare superiora", els caps de l'organització

De la Mata situa Jordi Pujol i Marta Ferrusola, que es feia anomenar "la mare superiora", com els dos caps de l'organització. Ferrusola, de fet, donava indicacions de "traspassar missals" en referència a quantitats de diners. Això allunya la tesi segons la qual l'expresident va mirar cap a una altra banda mentre la resta de la família, especialment el fill gran, feia i desfeia amb el patrimoni. Jordi Pujol i Soley era, segons el jutge, el cap de "l'organització criminal".

Seguint les indicacions del matrimoni hi havia, apunta De la Mata, el "capellà de la parròquia", que era el primogènit, Jordi Pujol Ferrusola. De fet, Jordi Pujol Jr. va assumir la direcció de l'estratègia, recepció i distribució de les quantitats il·lícites entre pares i germans. Josep, Pere, Oleguer, Oriol, Marta i Mireia "seguien les instruccions" del germà gran i obrien comptes a Andorra i gestionaven els capitals que els distribuïa el primogènit, prenent decisions al llarg dels anys per "mantenir ocult el seu patrimoni il·lícit".

- No s'acredita la deixa de l'avi Florenci

El cas Pujol esclata el 2014 amb la confessió de l'expresident, però la investigació ja venia d'abans. El comunicat de Jordi Pujol confirmava la informació que havia sortit a *El Mundo* (<https://www.elmundo.es/cataluna/2014/07/07/53ba45bae2704ebb118b456c.html>) tres setmanes abans, segons la qual existien moviments bancaris sospitosos de la família a Andorra per valor de 3,4 milions d'euros des del 2010.

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/187808/jutge/mata/prorroga/instruccio/cas/pujol/audiencia/nacional/fins/al/marc/2021>) El jutge investiga l'origen de la fortuna de la família de l'expresident i hi ha una quarantena de persones investigades, entre les quals el mateix Pujol, la seva dona, Marta Ferrusola, i els set fills. Una de les claus del judici és determinar quin és l'origen de la fortuna dels Pujol. L'expresident i la seva família la situen en la deixa de l'avi Florenci Pujol, a l'estranger i sense regularitzar malgrat les diverses amnisties fiscals.

Això, però, no s'ha pogut provar, segons el jutge De la Mata. El magistrat considera que prové de diverses fonts i diu que no s'ha pogut acreditar que tingui l'origen de l'herència de l'avi. "Durant la investigació no s'ha aportat cap element que permeti contrastar la veracitat d'aquesta versió ni tampoc s'ha subministrat cap explicació raonable i contrastable per cap dels investigats sobre aquest particular", apunta el jutge. Així mateix, recorda que els investigats neguen tenir coneixement de la localització del llegat, l'entitat bancària on va estar dipositat i el moment que va arribar a Andorra, i en quins productes es va invertir.

[noticia]206006[/noticia]

- "Un patrimoni desmesurat" gràcies a "la posició de privilegi"

L'origen de la fortuna és un misteri, però De la Mata conclou que la família Pujol va utilitzar la seva posició privilegiada i d'ascendència social i política a Catalunya per engreixar un patrimoni "desmesurat". Aquest patrimoni està directament relacionat amb activitats "corruptes", segon indica el jutge. Unes activitats que van coincidir en el temps amb la presidència de la Generalitat que Jordi Pujol va ostentar entre 1980 i 2003.

Segons el jutge, l'actuació de la família Pujol Ferrusola aparenta respondre a un "pla preconcebut i ordenat" per ocultar grans quantitats de diners d'origen desconegut. Jordi Pujol Jr. era qui, després d'ingressar els diners en comptes controlats per ell, feia transferències a cada un dels germans, "generalment a la mateixa data i amb la mateixa quantitat". Aquesta era la distribució dels fons, segons el jutge:

DISTRIBUCION DE FONDOS ENTRE HERMANOS PUJOL FERRUSOLA (INGRESOS EN EFECTIVO)							
	Josep	Jordi	Oriol	Pere	Marta	Mireia	Oleguer
18.04.95	10.082.000		8.170.000	5.700.000		5.910.000	5.190.000
14.07.95	4.350.000		5.150.000	3.950.000	5.490.000	6.300.000	5.490.000
17.11.95	9.800.000	45.905.000	10.300.000	10.300.000	10.840.000	10.800.000	10.800.000
17.11.95	1.000.000		1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
20.02.96	1.455.000	117.484.000	1.455.000	1.455.000	1.455.000	1.455.000	1.455.000
06.07.96	23.950.000		10.000.000				
02.08.96	20.600.000	174.626.453	9.400.000	5.280.000	8.840.000	8.840.000	7.420.000
24.08.96	3.000.000	2.000.000	4.000.000		4.000.000	3.700.000	3.500.000
14.11.96		68.177.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	3.700.000	
26.05.97	3.618.000	32.432.000	7.236.000	3.247.000	2.285.000	2.285.000	3.427.000
05.08.97	3.000.000	64.696.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000
27.12.97	2.000.000	72.420.000	2.000.000	2.000.000	7.000.000	7.000.000	7.000.000
31.05.99	10.000.000	82.997.000	13.750.000		10.000.000	10.000.000	10.000.000
10.01.00					7.000.000	7.000.000	
11.02.00	3.000.000	9.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000
28.07.00	7.000.000	3.000.000	7.000.000	7.000.000	7.000.000	7.000.000	7.000.000
31.08.00	2.000.000	27.000.000	7.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
12.10.00	2.000.000	58.675.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000

El repartiment de fons entre els germans Pujol, segons el jutge

Quedarà per a la història de les comissions parlamentàries la compareixença de la mare, Marta Ferrusola, que va assegurar que els fills "anaven amb una mà al davant i l'altra al darrere" i que la família "no en tenia ni cinc". Quan Ferrusola "renyava" els diputats, (<https://www.naciodigital.cat/noticia/130737/no/vaig/fer/politica/guanyar/diners/deu/frases/celebres/pujol/mare/superiora/ferrusola>) el maig de 2017, la policia sospitava que el "benefici il·lícit" de les activitats dels Pujol s'acostava als 70 milions d'euros i el ball de xifres que des del principi ha anat sortint als mitjans s'allunya de la imatge de família humil que va voler donar l'esposa de Pujol a la cambra catalana.

- Empresaris, paradisos fiscals i favors

El jutge detalla totes les operacions dutes a terme per la família durant anys que els va reportar quantitats milionàries de diners. L'objectiu de l'organització criminal era, diu De la Mata, "obtenir multimilionaris beneficis il·lícits mitjançant activitats falsàries i corruptes". I això com es feia? Gràcies a pagaments fets per terceres persones, sovint empresaris, que s'ocultaven en estructures societàries i en paradisos fiscals.

A canvi, la família Pujol aprofitava la seva posició per atorgar favors, com ara adjudicacions,

qualificacions urbanístiques, concessions, arreu de Catalunya. El jutge remarca que en algunes ocasions els pagaments es feien, simplement, per apropar-se a la família o tenir-hi bona relació de cara a futures concessions o favors polítics.

Els pagaments es feien, en alguns casos, simulant operacions contractuals d'assessorament que no s'ha pogut acreditar i, de fet, diu el jutge, en la majoria de casos s'ha demostrat que aquest "assessorament" no va existir. També hi havia contractes d'intermediació o assessorament en relació a operacions econòmiques reals, a les que s'afegia un sobrepreu derivat del cost associat al pagament que es feia a la família Pujol Ferrusola.

- Caiguda, silenci i una última entrevista

Des que va esclatar el cas Pujol el 2014, Jordi Pujol viu en l'ostracisme polític. Les seves aparicions públiques es compten amb els dits de les mans i no ha donat detalls de la causa contra ell, més enllà de les declaracions com a imputat que ha fet davant del jutge i de la compareixença que va fer al Parlament. La confessió va tenir com a conseqüència directa la renúncia al títol de Molt Honorable, a la pensió vitalícia i a l'oficina de l'expresident. També va haver de tornar la Medalla d'Or de Barcelona.

Des d'aleshores, silenci, però també una advertència que va deixar anar al Parlament: "Si vas segant la branca d'un arbre, al final cau tota la branca i tots els nius que hi ha. Després cauran tots! I haurà estat responsabilitat de tots els que han practicat aquest tipus de política!". Amb noranta anys acabats de fer, Pujol encara no ha explicat res, però ha enregistrat una entrevista on parlarà "de tot" davant les càmeres.

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/197128/jordi/pujol/explicara/tot/entrevista/prepara/productora/catalana>) El document es va gravar el 2019 però encara no se sap quan es publicarà ni on es podrà veure.